

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2017-2026

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/agr_outlook-2017-en

Zemědělský výhled OECD-FAO 2017-2026

Přehled v českém jazyce

Zemědělský výhled na období 2017-2026 je výsledkem spolupráce OECD a FAO připravený na základě příspěvků odborníků vlád členských zemí a specializovaných organizací o komoditách. Výhled přináší posouzení shody střednědobé (desetileté) perspektivy národních, regionálních a globálních trhů se zemědělskými a rybolovnými komoditami. Letošní vydání věnuje zvláštní pozornost odvětví zemědělství a rybolovu jihovýchodní Asie.

Letošní výhled byl vypracován v kontextu rekordní produkce a vydatných zásob většiny komodit v roce 2016, což drželo ceny hluboko pod maximem dosaženým v posledním desetiletí. Průměrné ceny obilovin, masa a mléčných výrobků nadále klesaly, zatímco olejiny, rostlinné oleje a cukr zaznamenaly v roce 2016 mírný odraz.

Během období, kterým se zabývá tento Výhled, se očekává značné zpomalení růstu poptávky. Hlavními zdroji růstu v posledním desetiletí byly jednak Čínská lidová republika, kde rostoucí poptávka po masu a rybách způsobila nárůst spotřeby krmiva téměř o 6 % za rok, a dále globální odvětví biopaliv, kde využití vstupních surovin vzrostlo téměř o 8 % za rok. Poptávku zvýšilo též doplnění zásob obilovin o 230 metrických tun během posledního desetiletí. Neočekává se, že by tyto nedávné hnací mechanismy podpořily trhy stejným způsobem během střednědobého výhledu, a nepředvídají se žádné další zdroje, které by je nahradily.

Očekává se, že růst poptávky po potravinách v podstatě u všech komodit ve Výhledu bude nižší než v předchozím desetiletí. Na globální úrovni se předpokládá, že poptávka po obilovinách na osobu bude převážně stagnovat, přičemž její nárůst se očekává jen v nejméně rozvinutých zemích. Vyhlídky ohledně spotřeby masa se na základě nedávných tendencí v mnoha zemích, ve kterých stravovací preference, nízké příjmy a omezení na straně dodávky brzdí nárůst spotřeby, považují za omezené. Očekává se, že další kalorie a bílkoviny budou pocházet zejména z rostlinných olejů, cukru a mléčných výrobků. Celkově se "sbližování" se západní stravou zdá být omezené.

Předpokládá se, že dostupnost kalorií do roku 2026 dosáhne v nejméně rozvinutých zemích v průměru 2 450 kcal na den a v ostatních rozvojových zemích přesáhne 3 000 kcal na den. Nedostatek potravin však zůstane rozhodující globální obavou a koexistence podvýživy ve všech jejích podobách představuje v mnoha zemích nově výzvy.

Růst poptávky po ethanolu a bionaftě se snížil v důsledku nižších cen fosilních paliv a menšího množství pobídek ze strany vládních politik. Ačkoli se předpokládá, že ceny energií se zvýší, odvozená poptávka po vstupních surovinách pro biopaliva, zejména po kukuřici a cukrové třtině pro ethanol a po rostlinných olejích pro bionaftu, poroste pomalu s výjimkou hlavních rozvojových zemí, kde je zvyšování poptávky poháněno aktivnějšími domácími politikami.

Budoucího růstu produkce plodin bude dosaženo převážně zvyšováním výnosů. Očekává se, že růst výnosů se mírně sníží, ale výstupy by se mohly zvýšit pomocí překlenutí obrovských rozdílů ve výnosech, které nadále přetrvávají, zejména v subsaharské Africe. Celková oblast obilovin se zvýší jen okrajově,

zatímco by mělo dojít k dalšímu rozšíření oblasti sójových bobů, aby byla uspokojena poptávka po krmivech a rostlinném oleji.

Růstu produkce masa a mléčných výrobků bude dosaženo díky větším stádům a vyššímu výstupu na zvíře, přičemž budou přetrvávat velké rozdíly v intenzitě produkce. Růst produkce drůbeže odpovídá za téměř polovinu celkového rozšíření produkce masa během desetiletí. Očekává se, že růst produkce mléka se oproti předchozímu desetiletí zrychlí, nejvíce v Indii a Pákistánu.

Růstu v odvětví rybolovu vévodí akvakultura, neboť produkce odlovu ryb závisí na současné úrovni zásob a řídí se politikami, které mají omezit nadměrný rybolov. Čína si zachová podíl přesahující 60 % globální produkce ryb. Produkce ryb ve farmovém chovu je mezi komoditami v tomto Výhledu nejrychleji rostoucím zdrojem bílkovin.

Předpokládá se, že růst obchodu se zemědělskou produkcí a rybami se zpomalí přibližně na polovinu míry růstu v předchozím desetiletí. Obchod však bude v nadcházejícím desetiletí představovat všeobecně stálý podíl výstupu odvětví. Obecně se ukázalo, že obchod se zemědělskou produkcí je vůči makroekonomickým výkyvům odolnější než obchod s jinými výrobky. Vzhledem k poměrně vysoké ochraně zemědělského odvětví by růst obchodu se zemědělskou produkcí mohla oživit další liberalizace trhu.

Pro potravinové zabezpečení je stále významnější dovoz potravin, zejména v subsaharské Africe, severní Africe a na Středním východě. Ačkoli u některých zemí to může odrážet větší poptávku a současně nedostatečné přírodní zdroje pro domácí pěstování potravin, v jiných případech to může ukazovat na problémy v oblasti rozvoje zemědělství, které vyžadují pozornost.

Předpokládá se zvýšení čistého vývozu z Ameriky, východní Evropy a Střední Asie, zatímco čistý dovoz by se měl podle očekávání zvýšit ve všech dalších asijských a afrických zemích. Vývoz se nadále soustředí v několika málo dodavatelských zemích, což je v kontrastu s široce rozptýleným dovozem. To může znamenat větší náchylnost světových trhů k šokům na straně nabídky pramenícím z přírodních a politických faktorů spíše než k šokům na straně poptávky.

Podle základních podmínek v oblasti nabídky a poptávky, s nimiž výhled počítá, by měly reálné ceny většiny zemědělských a rybolovných komodit v následujících deseti letech mírně klesat a zůstat pod úrovní předchozího maxima. Ceny zemědělských komodit podléhají značnému kolísání a mohou po delší období vykazovat velké odchylky od dlouhodobých tendencí.

Jihovýchodní Asie

Zvláštní kapitola tohoto Výhledu se zaměřuje na země jihovýchodní Asie, ve kterých došlo k silnému hospodářskému růstu a rychlému rozvoji zemědělského a rybolovného odvětví. Široce založený růst tomuto regionu v posledních letech umožnil značně snížit podvýživu.

Růst zemědělství a rybolovu zde však vedl k rostoucímu tlaku na přírodní zdroje, což mělo dopad zejména na odvětví rybolovu a palmového oleje, které jsou zaměřeny na vývoz. Výhled očekává, že růst produkce palmového oleje se značně zpomalí, neboť země, které jsou jeho hlavním producentem, se zaměřují na udržitelný rozvoj.

K dosažení udržitelného růstu produktivity bude zapotřebí zlepšené řízení zdrojů a zvýšení výzkumu a vývoje. Mohly by být rovněž přeorientovány politiky na podporu produkce rýže, aby se usnadnila diverzifikace zemědělství. Vzhledem k citlivosti regionu vůči změně klimatu jsou vyžadovány investice, které usnadní přizpůsobení se této změně.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

[Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!](#)

© OECD (2017), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2017-2026*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2017-en